

MALTA

TRIBUNAL TA' REVIZJONI AMMINISTRATTIVA

**MAGISTRAT DR.
CHARMAINE GALEA**

Seduta tas-7 ta' Mejj, 2014

Rikors Numru. 281/2012

Simon Agius

Vs

Kummissarju tal-Pulizija

It-Tribunal,

Ra r-rikors ipprezentat minn **Simon Agius** fit-18 ta' Ottubru 2012 li permezz tieghu ippremetta s-segwenti:-

Kopja Informali ta' Sentenza

“Illi l-esponent jahdem bhala ‘watchman’ mad-Dipartiment tal-Edukazzjoni.

Illi skont il-ligi, l-esponent mar halli japplika ghal-licenzja mal-Kummissarju tal-Pulizija bhala Gwardjan Privat izda din giet irrifjutata (Dok ‘A’) u dana ghaliex il-Kummissarju tal-Pulizija iddecieda li ma jgeddidx il-licenzja ta’ Gwardjan Privat lir-rikorrent a tenur tal-Art. 10(a) tal-Kap 389.

Illi m’hemmx dubju li tali decizjoni amministrattiva mehuda mill-Kummissarju tal-Pulizija hija wahda ingusta, irragjonevoli u bbazata fuq konsiderazzjonijiet irrilevanti, kif ukoll sproporzjonata u dana hekk kif ser jipprova l-istess rikorrent waqt it-trattazzjoni tal-kawza odjerna.

Illi skont is-sentenza hawn mehmuz (Dok ‘B’), giet applikata fil-konfront tal-esponent ordni ta’ Probation.

Illi ghalhekk dan it-Tribunal ghandu jhassar tali decizjoni tal-Kummissarju tal-Pulizija datata 26 ta’ Settembru 2012 u tinhareg il-licenzja relattiva lir-Rikorrent u dana ghaliex l-istess Kummissarju tal-Pulizija minhabba c-cirkostanzi kellu jezercita d-diskrezzjoni tieghu a favur l-istess Rikorrent.

Ghaldaqstant, ghar-ragunijiet hawn premessi l-esponenti jitlob bir-rispett illi dan l-Onorabbli Tribunal joghgbu:

1. Jiddikjara, in linja ta’ revizjoni, li d-decizjoni tal-Kummissarju tal-Pulizija datata 26 ta’ Settembru 2012 ghandha tigi mhassra u dana ghar-ragunijiet suindikati;

2. Jordna lill-intimat halli dan johrog il-licenzja ghall-Gwardjan Privat lir-rikorrent;

3. Jordna kwalunkwe provvedimenti iehor li jidhirli xieraq u opportun fic-cirkostanzi.”

Ra r-risposta tal-Kummissarju tal-Pulizija ipprezentata fit-2 ta’ Novembru 2012, permezz ta’ liema oppona ghat-talbiet tar-rikorrenti fl-intier taghhom u eccepixxa s-segwent:-

“

1. *Illi in linea preliminari, l-esponent Kummissarju tal-Pulizija jeccepixxi illi r-rikors tar-rikorrent huwa irritu u null, u dan ghalix qieghed jattakka decizjoni li skont hu ttiehdet abbazi ta' l-interess pubbliku, meta fil-fatt huwa evidenti illi ma kienx il-kaz, kif sejjer jigi muri sussegwentement u kif sejjer jigi ppruvat ukoll fil-mori tar-rikors.*
2. *Illi fil-mertu u minghajr pregudizzju, l-esponent Kummissarju tal-Pulizija jeccepixxi illi t-talbiet tar-rikorrent huma nfondati fid-dritt u fil-fatt, u dan peress illi r-rifjut li nhareg lil Simon Agius, kien imsejjes biss fuq is-subartikolu 10(a)(i) tal-Kapitolu 389 tal-Ligijiet ta' Malta, u mhux fuq l-interess pubbliku, kif qieghed jigi allegat mir-rikorrent. Dan huwa evidenti anke mill-ittra annessa mar-rikors tieghu stess bhala 'Dok A', li l-awtenticita' taghha mhix qed tigi kkontestata mill-esponent Kummissarju.*
3. *Illi ghalhekk, b'kull dovut rispettt, il-Kummissarju tal-Pulizija ma jistax jifhem kif ir-rikorrent Agius jilmenta illi din il-licenzja giet rifjutata abbazi ta' l-interess pubbliku, meta l-fatti juru car li ma kienx hekk. Barra minn hekk, huwa ferm importanti li wiehed iqis illi dik kienet l-unika lanjanza mqajma mir-rikorrent, ghalix dan ma lmentax mill-fatt illi r-rifjut kien ibbazat fuq is-subartikolu 10(a)(i) tal-Kapitolu 389 tal-Ligijiet ta' Malta. Ghalhekk, minghajr pregudizzju ghall-premess, wiehed jista' wkoll jifhem illi r-rikorrent mhux qieghed jattakka r-rifjut kif fil-fatt inhareg, u ghalhekk it-talbiet tieghu ma jregux u ghandhom jigu michuda fl-interita' taghhom.*
4. *Illi dejjem minghajr pregudizzju, jinghad ukoll illi d-decizjoni tal-Kummissarju kienet ibbazata fuq is-sentenza tal-Qorti tal-Magistrati bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali, moghtija nhar is-16 ta' Dicembru 2002, liema sentenza giet ukoll annessa mar-rikors bhala 'Dok B', u l-awtenticita' ta' liema mhix qed tigi kkontestata mill-esponent. Jidher car minn ezami ta' din is-sentenza illi r-rikorrent Simon Agius gie misjub hati fost l-ohrajn li volontarjament, ikkaguna ferita gravi fuq il-persuna ta' Joseph Carmel Zammit, u dan skont l-Artikolu 218 tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta, u apparti l-ordni ta' probation, gie kkundannat ihallas multa ta' erba' mitt lira Maltin. Il-multa minna nfisha hija piena nflitta fuq reati, skont l-Artikolu 7(1)(d) tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta, u ghalhekk, hemm sejbien ta' htija fir-reati msemmija.*
5. *Illi ghalhekk, ghar-ragunijiet fuq premissi, l-esponent qieghed bl-akbar rispettt jadixxi lil dan l-Onorabbli Tribunal sabiex jichad it-talbiet tar-rikorrent fl-interita' taghhom bl-ispejjez kontra l-istess rikorrent.”*

Ra l-affidavit tar-rikorrent¹ u ix-xhieda ta' Innocent Aquilina²;

¹ A fol. 29 u 30 tal-process

² A fol. 33 u 34 tal-process

Sema' x-xhieda ta' Natalie Abela³ u tal-Ispettur Sylvana Zrinzo Azzopardi⁴;

Ra id-digriet tas-6 ta' Jannar 2014 fejn it-Tribunal laqa' t-talba tar-rikorrent sabiex issir korrezzjoni fil-korp tar-rikors promutur, liema korrezzjoni giet riflessa fit-tieni u fil-hames premessa tal-istess rikors;

Ra d-decizjoni tal-Kummissarju intimat datata 26 ta' Settembru 2012 esebita mir-rikorrenti a fol. 4 tal-process;

Ra l-atti l-oħra kollha tal-kawza;

Ra n-nota ta' sottomissjonijiet tar-rikorrent u r-risposta għall-istess nota tal-Kummissarju intimat;

Ra li r-rikors thalla għal-lum għas-sentenza;

Ikkunsidra:

Illi permezz tar-rikors odjern ir-rikorrent qiegħed jattakka d-decizjoni tal-Kummissarju intimat datata 26 ta' Settembru 2012 fejn giet michuda l-applikazzjoni tiegħu għal-hrug ta' licenzja ta' Gwardjan Privat⁵. Ir-raguni mgħotija mill-Kummissarju intimat għal tali rifjut kienet li t-talba tar-rikorrenti ma setgħetx tigi milqugha **abbazi tal-artikolu 10 (a) (i) tal-Kapitolu 389 tal-Ligijiet ta' Malta**.

³ A fol. 51 u 52 tal-process

⁴ A fol. 56A u 56B tal-process

⁵ u mhux it-tigdid tal-istess licenzja kif indikat fit-tieni premessa tar-rikors promutur

Illi r-rikorrenti jikkontendi li din id-decizjoni hija wahda ***“ingusta, irragjonevoli u ibbazata fuq konsiderazzjonijiet irrilevanti, kif ukoll sproporzjonata”***.

Illi jirrizulta illi l-Kummissarju intimat wasal ghad-decizjoni ta' rifjut abbazi tal-fatt illi r-rikorrenti kien instab hati ta' reat elenkat fl-artikolu 10 (a) (i) tal-Kap 389 tal-Ligijiet ta' Malta, u aktar precizament ta' **offiza gravi fuq il-persuna**.⁶

Illi mid-dokumenti esebiti mill-Ispettur Sylvana Zrinzo Azzopardi jirrizulta illi fis-16 ta' Dicembru 2002 kienet inghatat sentenza mill-Qorti tal-Magistrati (Malta) Bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali fil-konfront tar-rikorrent.⁷ Illi l-akkuzi kienu s-segwenti u cioe:-

1. *Bil-hsieb li joqtol jew li jqiegħed l-hajja ta' Joseph Carmel Zammit ta' tmintax-il sena minn San Gwann, f'perikolu car, wera dan il-hsieb b'atti esterni u ta bidu għall-esekuzzjoni ta' dan id-delitt liema delitt ma gíex esegwit minhabba xi haga accidentali w indipendenti mill-volonta tieghu u dan billi permezz ta' strument li jaqa' u bil-ponta (sikkina) ta daqqa ta' sikkina fuq mohh il-persuna tal-imsemmi Joseph Carmel Zammit;*
2. *Talli kkaguna feriti gravi li jgibu sfregju fil-wicc tal-istess Joseph Carmel Zammit, skond kif gie ccertifikat minn Doctor Robert Sammut MD fic-centru tas-Sahha tal-Floriana;*
3. *Talli zamm u garr strument li jaqta' u bil-ponta (sikkina) minghajr licenzja tal-Kummissarju tal-Pulizija;*
4. *Talli kiser il-bon ordni u l-paci pubblika b'ghajjat u glied;*
5. *Talli hebb għall-imsemmi Joseph Carmel Zammit sabíex jinsulentah, jweggghu u jghamillu hsara;*
6. *Talli qal fil-pubbliku kliem indicenti u oxxen, liema kliem kien jikkonsisti f'dagħa.*

Illi permezz tas-sentenza su citata, ir-rikorrenti kien instab hati u gie **kkundannat għall-hlas ta' multa ta' erba' mitt lira maltin (Lm400) u gie mpoggi wkoll taht ordni ta' probation għal perjodu ta' tlett snin** taht is-

⁶ Ara xhieda tal-Ispettur Sylvana Zrinzo Azzopardi a fol. 56B

⁷ Dok KP1 a fol. 62 sa 72 tal-process

supervizjoni tal-*Probation* Officer Carmen Borg, oltre li giet konfiskata s-sikkina li permezz tagħha twettqet l-offiza gravi.

Illi wara li t-Tribunal għamel esposizzjoni ta' cirkostanzi fattwali, imiss issa li jigi ezaminat jekk ir-rifjut tal-Kummissarju intimat, fic-cirkostanzi rilevati, kienx wiehed gust jew le.

Illi l-punt ta' tluq huwa l-artikolu 10 (a) (i) tal-Kap 389 tal-Ligijiet ta' Malta li jgħid is-segwenti:-

“Il-Kummissarju għandu jirrifjuta applikazzjoni f’kull wahda mic-cirkostanzi li gejjin:

*(a) meta l-applikant jew xi ufficjal ta’ l-applikant jew persuna ohra li jkollha kontroll effettiv tas-servizzi li jkunu se jigu provduti mill-applikant – (i) tkun **instabet hatja**⁸ f’Malta jew x’imkien iehor ta’ xi delitt kontra s-sigurtà ta’ l-istat, jew ta’ omicidju volontarju jew ta’ **offiza gravi fuq il-persuna**⁹ jew ta’ xi delitt kontra l-proprjetà aggravat bl-ammont li jeccedi elfejn u tliet mija u disgha u ghoxrin euro u sebgha u tletin centezmu (2,329.37) jew bil-vjolenza jew ta’ xi delitt kontra l-fiducja pubblika jew ta’ xi delitt gravi iehor; jew...”*

Illi għalkemm l-istess subinciz jsemmi diversi cirkostanzi fejn il-Kummissarju **“għandu”** jirrifjuta applikazzjoni, dik li tapplika għall-kaz odjern hija l-parti fejn tissemma **“offiza gravi fuq il-persuna”**. Illi ma jidhrix li hemm nuqqas ta’ qbil bejn il-partijiet illi fil-fatt ir-reat li wettaq ir-rikorrent fil-fatt jammonta għal offiza gravi fuq il-persuna. Dak li qiegħed jigi kontestat da parti tar-rikorrent huwa l-fatt illi *siccome* huwa nghata ordni ta’ *probation* din ma tammontax għal dikjarazzjoni ta’ htija u kwindi l-Kummissarju ma setghax jirrifjuta li johrog

⁸ Enfasi tat-Tribunal

⁹ *Ibid.*

il-licenzja in kwistjoni. Ir-rikorrenti isostni wkoll illi d-decizjoni tal-Kummissarju intimat ma kinitx wahda ragjonevoli meta wiehed iqis li wara l-kommissjoni tar-reat in kwistjoni ir-rikorrent ghandu rekord ta' hajja lavorattiva ezemplari u li r-reat kien biss frott ta' reazzjoni sproporzjonata li sehhet iktar minn ghaxar snin qabel. Hu jsostni wkoll, fil-parti konklussiva tan-nota ta' sottomissjonijiet tieghu, illi l-Kummissarju intimat interpreta l-kelma "gravi" b'mod drakonjan.

Illi f'dan il-punt, it-Tribunal jippreciza illi l-bazi tar-rifjut tal-Kummissarju intimat ma kinitx tinvolvi l-ebda interpretazzjoni tal-frazi generika "delitt gravi" li wiehed isib bhala wahda mic-cirkostanzi ghar-rifjut taht l-artikolu 10 (a) (i). Il-bazi tar-rifjut, u dan johrog ampjament car mis-sentenza kriminali u anke mix-xhieda tal-Ispettur Sylvana Zrinzo Azzopardi, kien li r-rikorrent ikkommetta "offiza gravi fuq il-persuna". Illi t-Tribunal huwa tal-fehma illi m'hemm bzonn tal-ebda dilungar fuq id-distinzjoni bejn "delitt gravi" (fit-test Ingliz "*serious crime*") u "offiza gravi fuq il-persuna" (it-test Ingliz "*wilful grievous bodily harm*"). Id-distinzjoni bejn iz-zewg termini hija wahda cara u netta u ghalhekk ir-rikorrent kien skorrett meta irrileva li l-Kummissarju intimat interpreta b'mod skorrett il-frazi "gravi" ghaliex in verita` l-Kummissarju ma ta l-ebda interpretazzjoni lill-istess frazi siccome` d-decizjoni tieghu kienet arginata fuq is-sejbien ta' htija ghar-reat ta' offiza gravi fuq il-persuna (*wilful grievous bodily harm*).

Illi dan it-Tribunal, kif diversament presjedut, kellu l-okkazjoni jinvesti il-kwistjoni jekk Ordni ta' *Probation* tistghax tigi meqjusa bhala dikjarazzjoni ta' htija meta l-Kummissarju intimat jigi biex jevalwa applikazzjoni ghal licenzja ta' Gwardjan Privat. Bla tlaqliq, dan it-Tribunal kif presjedut jaqbel mal-linja li ha l-istess Tribunal diversament presjedut, u cioe illi ordni ta' *probation* jew ordni ta' liberta` kundizzjonata jew inkundizzjonata ma jistghux jitqiesu bhala dikjarazzjoni ta' htija u dan in linea ma' dak li jipprovdi l-Kap 446 tal-Ligjiet ta' Malta (Att Dwar il-*Probation*). In fatti artikolu 25 (1) tal-istess Att jghid:

“Bla ħsara għal dak hawn iktar ‘il quddiem provdut, dikjarazzjoni ta’ ħtija dwar xi reat li dwaru ssir ordni taħt dan l-Att li bih il-ħati jitqiegħed taħt sanzjoni komunitarja jew li tkun tillibera lill-ħati għal kollox jew kondizzjonalment għandha titqies bħala li ma tkunx dikjarazzjoni ta’ ħtija għal ebda fini li jkun, ...”

Artikolu 25 (2) tal-istess Att imbagħad ikompli hekk:

“Mingħajr preġudizzju għad-disposizzjonijiet ta’ qabel ta’ dan l-artikolu, id-dikjarazzjoni ta’ ħtija ta’ ħati li jitqiegħed taħt probation, fuq ordni ta’ servizz fil-komunità, fuq ordni ta’ probation u servizz jew li jigi liberat għal kollox jew kondizzjonalment kif hawn qabel imsemmi għandha f’kull każ tiġi mwarrba għall-finijiet ta’ kull liġi li timponi jew tawtorizza xi interdizzjoni, skwalifika, disabilità jew xi piena oħra fuq persuni b’dikjarazzjoni ta’ ħtija.”

Illi għalhekk, għal dak li jirrigwarda **l-ordni ta’ probation wahedha** imposta permezz tas-sentenza tas-16 ta’ Dicembru 2002 , din ma tistghax isservi biex ir-rikorrent jigi mcahhad mill-ghoti tal-licenzja ta’ Gwardjan Privat.

Pero dan il-kaz jiddistingwi ruhu minn għadd ta’ kazijiet oħra li diga gew decizi minn dan it-Tribunal diversament presjedut.¹⁰ U dana peress illi fil-kaz odjern ir-rikorrent ma nghatax biss ordni ta’ *probation* izda gie kkundannat ukoll għall-hlas ta’ **multa ta’ erba’ mitt lira maltin (Lm400)**. Din hija cirkostanza li wiehed ma jistghax jinjora għaliex l-imposizzjoni ta’ multa hija wahda mill-pieni li Qorti tista’ tinfliggi fuq persuna misjuba hatja ta’ delitt.¹¹

¹⁰ Ara f’dan is-sens Anton Mario Sciberras v. Kummissarju tal-Pulizija, Rik. Nru. 267/11 deciza fis- 26 ta’ April 2012 [konfermata mill-Qorti ta’ l-Appell (Sede Inferjuri) fis-6 ta’ Mejju 2014], Daniel Farrugia v. Kummissarju tal-Pulizija, Rik. Nru. 274/11 deciza fil-11 ta’ Gunju 2012 u Carl Grima v. Kummissarju tal-Pulizija, Rik. Nru. 265/11 deciza fil-25 ta’ Settembru 2012 u David Vincenti vs Kummissaru tal-Pulizija, Rik. Nru. 275/11 deciza fl-4 ta’ April 2013

¹¹ Artikolu 7 (1) (d), Kap. 9 tal-Ligijiet ta’ Malta

Illi t-Tribunal evalwa l-akkuzi li r-rikorrent kien instab hati taghhom u minn dawn is-sitta, jirrizulta illi r-reat li abbazi tieghu giet rifjutata l-applikazzjoni tieghu kien, kif diga intqal iktar 'il fuq, proprju dak imsemmi fit-tieni akkuza u cioe li kkaguna offiza gravi fuq il-persuna. Illi l-istess reat igorr mieghu, kemm illum u kemm fiz-zmien li giet pronunzjata s-sentenza kontra r-rikorrent, piena ta' prigionerja minn disa' xhur sa disa' snin.¹² Illi ghalhekk, il-Qorti tal-Magistrati (Malta) Bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali zgur li ma imponietx il-multa ghal dan ir-reat. Allura wiehed ghandu ghaliex jiddeduci li l-multa ta' Lm400 giet imposta ghall-akkuzi rimanenti u cioe t-tielet¹³, ir-raba'¹⁴, l-hames¹⁵ u s-sitt¹⁶ akkuza, liema akkuza l-ebda wahda minnhom ma tammonta ghar-reati kontemplati fl-artikolu 10 (a) (i) tal-Kap 389 tal-Ligijiet ta' Malta.

Illi ghalhekk jirrizulta illi l-piena pekunarja ta' Lm400 giet inflitta fuq ir-rikorrent mhix is-sanzjoni prevista mil-ligi ghall-offiza gravi, ghaliex kif gia inghad iktar 'il fuq, din iggorr maghha piena ta' prigionerja. Il-multa ta' Lm400 inflitta fuq ir-rikorrent kienet relatata ma' reati taht il-Kapitolu 66 tal-Ligijiet ta' Malta (Ordinanza Dwar l-Armi)¹⁷, u ma' numru ta' kontravvenzjonijiet ohra.

Illi ghaldaqstant, ladarba l-Ordni ta' *Probation* ma tistghax tigi meqjusa bhala sejbien ta' htija fir-rikorrent, u wkoll jirrizulta li l-multa inflitta giet hekk inflitta ghar-reati l-ohra li ma jaqghux fil-parametri tal-artikolu 10 (a) (i) tal-Kap 389, id-decizjoni tal-Kummissarju intimat li jirrifjuta li johrog il-licenzja mitluba mir-rikorrent kienet wahda zbaljata.

DECIDE

¹² Artikolu 218, Kap. 9 tal-Ligijiet ta' Malta

¹³ Liema akkuza tohrog minn artikolu 13 tal-Kap. 66 illum abrogat

¹⁴ Liema akkuza tohrog minn artikolu 338 (dd) tal-Kap 9

¹⁵ Liema akkuza tohrog minn artikolu 339 (1) (d) tal-Kap 9

¹⁶ Liema akkuza tohrog minn artikolu 342 tal-Kap 9

¹⁷ Illum Kap 66 gie abrogat permezz ta' Att XIV tal-2005 (Att Dwar l-Armi)

Ghal dawn ir-ragunijiet it-Tribunal jaqta' u jiddeciedi billi filwaqt li jastjeni milli jiehu konjizzjoni tal-ewwel tlett eccezzjonijiet tal-Kummissarju intimat stante li dawn gew sorvolati bid-digriet ta' dan it-Tribunal tas-6 ta' Jannar 2014, qiegħed jirrevoka d-decizjoni tal-Kummissarju tal-Pulizija notifikata lir-rikorrent bl-ittra datata 26 ta' Settembru 2012 u jordna lill-Kummissarju tal-Pulizija sabiex fid-dawl ta' dak kollu osservat f'din is-sentenza johrog il-licenzja ta' Gwardjan Privat favur ir-rikorrent ai termini tal-Kap.389 tal-Ligijiet ta' Malta.

Bl-ispejjez kontra l-Kummissarju intimat.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----